

Straat: Zuider Stationsweg
Huisnummer: 2c
Postcode: 2061 HE
Plaats: Bloemendaal-Oost
Buurt: Klein Hartenlust
MIP-nummer: NH-BLOEM-239
Object: Villa Klein Hartenlust
Architect: Jan Stuyt
Bouwjaar: 1911

Inleiding

De VILLA Klein Hartenlust is gebouwd volgens de smaak van de heersende elite, traditioneel en geënt op de patriciërshuizen uit de zeventiende en achttiende eeuw zoals die onder andere aan de Vecht waren gebouwd. De uiterst productieve architect Jan Stuyt, bekend van vele kerken, was ook verantwoordelijk voor veel villa's in Bloemendaal en omgeving. Binnen de traditionele vormentaal vertoont iedere villa in Bloemendaal van zijn hand een eigen karakter. Klein Hartenlust vertoont tot in het kleinste detail het meest compromisloos gelijkenis met de oud-Hollandse, classicistische voorbeelden. Ook het materiaal (baksteen, natuursteen en gesmoorde oude holle pannen) draagt bij aan het karakter van de villa. In de tuin is lage ronde nieuwbouw in een afwijkende bouwstijl opgetrokken.

Omschrijving

Het huis is opgetrokken over twee bouwlagen, globaal op een L-vormige plattegrond met een éénlaags invulling in de oksel van de L. Alle bouwvolumes zijn onder schilddaken. Vanwege de ligging, nagenoeg op de hoek van een perceel in het gelijknamige villapark Klein Hartenlust, zijn twee gevels te beschouwen als representatieve hoofdgevels: de korte gevel met de entree aan de straatzijde en de symmetrische lange gevel aan de tuinzijde. Aan de straatzijde is de gevel twee vensterassen breed, één met de entree en één met een erker op de begane grond. De entree is vormgegeven als ondiepe portiek, in natuursteen gevat met in het deurkozijn een bovenlicht en zijlichten. Boven de entree is een luifel in de vorm van een tongewelf geplaatst. Het lijstwerk van de luifel vertoont net als de lijst van de driezijdig afgeschuinde erker een bloktandlijst. Op de verdieping zijn (pseudo) kruiskozijnen geplaatst met een kleinruits roedenverdeling in de bovenlichten. Tussen de vensters vormen de natuurstenen festoenen en draperieën een decoratieve variant op zeventiende-eeuwse voorbeelden. De centrerende werking van het beeldhouwwerk wordt geaccentueerd door de centrale dakkapel boven het hoofdstel. De aanzet van de klossen waarop de bakgoot met geprofileerde kroonlijst rust, is consequent versierd met een bloktandlijst. De eenvoudige invulling in de oksel van de L-vorm laat ruimte aan de vensters van de verdiepingen, een rond raam met uitzicht over straat en een standaardvenster hier schuin tegenover. Boven dit laatste venster is een dakkapel als aan de voorzijde geplaatst.

De meest representatieve gevel is aan de tuinzijde, een symmetrische compositie volgens het type paleisfaçade met een middenrisaliet onder een zelfstandig dakschild. Niet volgens de typologie, maar typerend voor het 'moderne' landhuis, is de uitgebouwde serre die aantakt op de middenrisaliet. Deze serre is in de elegante Ionische stijl ontworpen, waarbij het houten balkonhek dienst doet als attiek. De vensters, (pseudo) kruiskozijnen zijn als aan de voorgevel, maar met jaloezieën. De openslaande balkondeuren zijn geflankeerd door smalle vensters, overigens op dezelfde manier gedetailleerd. Dit geldt ook voor de vensters in de smalle kanten van de risaliet.

In de kap zijn op regelmatige afstand drie dakkapellen geplaatst, waarvan de middelste in de risaliet wordt geflankeerd door een balustrade met flesbalusters en bekroond door een bolornament. De gemetselde schoorstenen op de hoeken van het schilddak dragen bij aan de symmetrische compositie.

De achtergevel is asymmetrisch met links een uitbouw en een segmentboog boven de opening naar het balkon. Geheel rechts is een kleiner balkon ontworpen. De overige gevelopeningen zijn als elders gedetailleerd.

De andere zijgevel is eveneens asymmetrisch en in tegenstelling tot de tuinzijde, met de verblijfsruimtes, zijn aan deze gevel de overige functies (werken, dienstingang) gesitueerd. Deze functies zijn ondergebracht onder afzonderlijke kappen. Dit geldt voor het trappenhuis, herkenbaar aan de smalle, klimmende vensters, maar ook voor de garage en de andere uitbouwen.

Waardering

De villa Klein Hartenlust in 1911 door Jan Stuyt ontworpen is architectuurhistorisch van belang binnen het veelzijdig oeuvre van de architect Jan Stuyt, vanwege de consequente stijltoepassing in een aan de moderne samenleving aangepast bouwtype. De zorgvuldigheid waarmee de rijke ornamentiek is vormgegeven onderstreept het architectuurhistorisch belang. De villa is gaaf in hoofdvorm en in detaillering.